

VÝKLADOVÉ STANOVISKO ENERGETICKÉHO REGULAČNÍHO ÚŘADU č. 13/2017

k opatření přijímaným při předcházení stavu nouze, ve stavu nouze a odstraňování následků stavu nouze jako náležitosti smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny

1. RELEVANTNÍ USTANOVENÍ PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

Předpis

- Zákon č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „energetický zákon“)
- Vyhláška č. 80/2010 Sb., o stavu nouze v elektroenergetice a o obsahových náležitostech havarijního plánu (dále jen „vyhláška o stavu nouze“)

Ustanovení

- § 50 odst. 2 energetického zákona
- § 50 odst. 12 energetického zákona
- § 54 energetického zákona
- zejm. čl. III odst. 6 přílohy č. 1 a čl. IV odst. 2 přílohy č. 1 vyhlášky o stavu nouze

2. OBECNĚ

Podle ustanovení § 50 odst. 2 energetického zákona jsou jednou z náležitostí smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny opatření přijímaná při předcházení stavu nouze, ve stavu nouze a odstraňování následků stavu nouze.

Podle ustanovení § 50 odst. 12 energetického zákona neobsahuje-li smlouva některou ze stanovených náležitostí, považuje se za platnou, pokud se zákazník nedovolá její neplatnosti.

Podle § 17 odst. 7 písm. e) bod 2. energetického zákona Energetický regulační úřad na návrh zákazníka v postavení spotřebitele odebírajícího elektřinu pro spotřebu v domácnosti nebo zákazníka, který je fyzickou osobou podnikající, rozhoduje o určení, zda právní vztah mezi zákazníkem a držitelem licence, jehož předmětem je dodávka nebo distribuce elektřiny vznikl, trvá nebo zanikl, a kdy se tak stalo.

Energetický regulační úřad výkladovým stanoviskem vydávaným podle ustanovení § 17e odst. 1 písm. d) informuje o přístupu, který bude zohledňovat ve své rozhodovací činnosti, bude-li se předmět sporu týkat aplikace dotčené části ustanovení § 50 odst. 2 ve spojení s § 50 odst. 12 energetického zákona.

3. OPATŘENÍ PŘIJÍMANÁ PŘI PŘEDCHÁZENÍ STAVU NOUZE, VE STAVU NOUZE A ODSTRAŇOVÁNÍ NÁSLEDKŮ STAVU NOUZE

Právní úprava předcházení stavu nouze, stavu nouze a odstraňování následků stavu nouze je kogentně stanovena v § 54 energetického zákona a vyhlášce o stavu nouze.

Ustanovení § 54 energetického zákona vymezuje situace, kdy nastává stav nouze a v jakých případech se vyhláší, dále stanovuje práva a povinnosti subjektů na trhu s elektřinou v těchto situacích, včetně povinnosti všech účastníků trhu s elektřinou podřídit se omezení spotřeby elektřiny nebo změně dodávky elektřiny.

Vyhláška o stavu nouze vymezuje především samotná opatření, která provozovatel přenosové nebo distribuční soustavy přijímá a realizuje při předcházení stavu nouze, ve stavu nouze a odstraňování stavu nouze v elektroenergetice. Vyhláška za tímto účelem stanovuje kategorizaci zákazníků a jejich zařazování do regulačních stupňů.

V rámci úpravy stavu nouze je tak v kontextu požadavků § 50 odst. 2 energetického zákona nutné rozlišovat opatření, která se uplatňují ex lege bez možnosti sjednání jiné, smluvní úpravy, a opatření, jejichž uplatnění je závislé na dohodě mezi zákazníkem a dodavatelem elektřiny.

Opatřením, jehož uplatnění je závislé na dohodě (smlouvě) mezi zákazníkem a dodavatelem elektřiny, je podle vyhlášky opatření spojené se snižováním výkonu a stanovením hodnot bezpečnostního minima s identifikací časového rámce, ve kterém bude bezpečnostního minima při snižování výkonu dosaženo. Vyhláška o stavu nouze v čl. III odst. 6 přílohy č. 1 stanovuje, že součástí smlouvy o sdružených službách dodávky elektřiny mají být jednak hodnoty snížení výkonu pro regulační stupně 3 až 7 a hodnoty bezpečnostního minima s možností snížení do jedné hodiny, jednak kontaktní údaje na zákazníka.

Podle čl. IV odst. 2 přílohy č. 1 vyhlášky o stavu nouze se závazné snižování výkonu podle regulačních stupňů a stanovení bezpečnostního minima týká pouze těch zákazníků, jejichž hodnota rezervovaného příkonu je 100kW a vyšší, a zákazníků, kteří odebírají elektřinu ze zařízení distribučních soustav s napětím do 1 kV s hodnotou jističe před elektroměrem 200 A a vyšší.

Z výše uvedeného tedy plyne, že v případě zákazníků, kteří uzavírají smlouvu pro odběr elektřiny ze zařízení distribučních soustav s napětím do 1 kV s hodnotou jističe před elektroměrem 200 A a nižší, není vyhláškou o stavu nouze stanoven žádný požadavek na sjednání hodnoty bezpečnostního minima a rozřazení do regulačních stupňů za účelem snižování hodnoty výkonu s možností snížení do 1 hodiny po vyhlášení stavu nouze. V důsledku této skutečnosti tudíž vyhláška o stavu nouze nevytváří žádný prostor pro smluvní autonomii stran smluv o dodávce elektřiny, resp. smluv o sdružené dodávce elektřiny.

4. ZÁVĚREČNÉ SHRNUTÍ

Z uvedené právní úpravy tedy vyplývá, že sjednání konkrétního opatření, respektive hodnot ve smlouvě o sdružených službách dodávky elektřiny, se týká pouze zákazníka, který tuto smlouvu uzavírá pro odběr elektřiny ze zařízení distribučních soustav s napětím do 1 kV s hodnotou jističe před elektroměrem 200 A a vyšší.

Shora uvedená právní úprava naopak nestanoví žádná opatření, která by měl dodavatel elektřiny ve smlouvě o sdružených službách dodávky elektřiny sjednat se zákazníkem odebírajícím elektřinu ze zařízení distribuční soustavy s napětím do 1 kV s hodnotou jističe před elektroměrem 200 A a nižší, což představuje naprostou většinu zákazníků na hladině nízkého napětí.

Požadavek § 50 odst. 2 energetického zákona na sjednání opatření přijímaných při předcházení stavu nouze, ve stavu nouze a odstraňování následků stavu nouze, jako jednu z povinných obsahových náležitostí, v případě zákazníků odebírajících elektřinu ze zařízení distribučních soustav s napětím do 1 kV s hodnotou jističe před elektroměrem 200 A a nižší nekoresponduje s požadavkem zvláštní hmotněprávní úpravy řešení stavů nouze, protože ta se pro tento typ zákazníků uplatní *ex lege* bez dalšího.

S ohledem na výše uvedené má Energetický regulační úřad za to, že **pokud smlouva o sdružených službách dodávky elektřiny uzavřená mezi dodavatelem elektřiny a zákazníkem odebírajícím elektřinu ze zařízení distribučních soustav s napětím do 1 kV s hodnotou jističe před elektroměrem 200 A a nižší (což v praxi znamená smlouvu uzavřenou s většinou zákazníků na hladině nízkého napětí) neobsahuje opatření přijímaná při předcházení stavu nouze, ve stavu**

nouze a odstraňování následků stavu nouze, pak se z důvodu absence této náležitosti smlouvy stanovené § 50 odst. 2 energetického zákona nemůže zákazník úspěšně dovolat její neplatnosti ve smyslu § 50 odst. 12 energetického zákona.

5. UPOZORNĚNÍ NA CHARAKTER VÝKLADOVÉHO STANOVISKA

Toto výkladového stanovisko ERÚ, které není ani právním předpisem, ani individuálně závazným správním rozhodnutím, bylo zpracováno návodně pro účastníky trhu s elektřinou, zejména pro obchodníky s elektřinou, výrobce elektřiny a zákazníky tak, aby nedocházelo k možným interpretačním problémům k ustanovením výše uvedených právních předpisů v oblasti působnosti ERÚ.

Energetický regulační úřad bude k tomuto výkladovému stanovisku přihlížet ve své rozhodovací činnosti od 21. listopadu 2017 do doby, než dojde ke změně právních předpisů nebo rozhodovací praxe ERÚ.

V Jihlavě dne 21. listopadu 2017

Rada Energetického regulačního úřadu